

det vil sige Amts- og Sognekommuner, saaturde dette være en Ubillighed lige over for Købstæderne. Disjes økonomiske Vanskeligheder ere sikkert og have sikkert været ikke mindre end Landets, ikke blot fordi de samme uheldige Forhold, som ere indtraadte for Landbruget, ogsaa have været til Stede baade for Handel og Haandværk og til Dels ogsaa Industrien, men tillige, fordi den Omstændighed, at Landbruget lever under mindre gunstige økonomiske Forhold, selvfølgelig ogsaa over sin Indflydelse paa Byernes Næring. Et æret Medlem, som havde Ordet ved Lovforslagets første Behandling her i Tinget, mindede jo om det gamle Ord, at naar Bonden har Penge, have alle Penge, og om man end ikke kan slutte ligefrem omvendt, at naar Bonden ikke har Penge, har ingen Penge, vil man dog vist indrømme, at den Omstændighed, at Landmanden i det hele taget er stillet slet i økonomisk Henseende, over sin Indflydelse over hele Landet og ikke mindst paa Byerne. — Men hertil kommer jo ogsaa, at netop senere Love have paaført Byerne betydelig forøgede Udgifter; jeg skal saaledes nævne Epidemiloven, den ny Fattiglov, Alderdomsforsørgelsesloven, Loven om Bidrag til uægte Børn o. s. v. Der er ved disse Love paaført netop Byerne i det hele taget vistnok forholdsvis mere forøgede Udgifter, end der er paaført Landet. — Og endelig var det jo en Forudsætning for Lovforslaget, da det blev forelagt nede i Folketinget, at Bidraget skulde afholdes af det Overstud, som fandtes paa Finansloven. Men jeg tror dog vist, at det maa indrømmes, at Købstæderne have lige saa vel bidraget til dette Overstud som Landet. Flertallet kan derfor ikke andet end anse det for retfærdigt, at Købstæderne, hvis der overhovedet skal gives Bidrag, ogsaa bør have deres Andel deri.

Ved Spørgsmaalet om Fordelingen af det Tilskud, som der kunde være Tale om, vender Tanken sig naturligvis først til de Udgifter, som Alderdomsunderstøttelsesloven har paaført Kommunerne. Det har jo vist sig, at det Bidrag, som efter Loven skal udges af Statskassen, ikke har været tilstrækkeligt til at dække Halvdelen af disse Udgifter. Det er nemlig saa, at Staten i de første 4 Aar kun bidrager 1 Mill. Kr. til Hjælp til disse Udgifter, men Forudsætningen var, at Halvdelen af de Udgifter, som ved denne Sag paaførtes Kommunerne, kunde blive dækkede. Det har nu vist sig ikke at være Tilfældet, og derefter finde vi det rimeligt, at man allerede nu kommer ind paa at sætte Staten i Stand til at give Kommunerne fuld Dækning for Halvdelen af

deres Udgifter ved Alderdomsforsørgelsen. Vi have derfor foreslaet, at der hertil i indværende Finansaar anvendes et Beløb af indtil 400,000 Kr., hvilket vistnok vil være tilstrækkeligt.

Med Hensyn til det Bidrag, der skulde gives til Afholdelsen af saadanne Udgifter, som efter min Mening egentlig burde paahvile Staten, men som nu paahvile Kommunerne, hvilket Bidrag vi have antaget, kunde ansættes til 800,000 Kr., have vi tilladt os at foreslaa, at det bliver fordelt saaledes, at der tilfalder Amtsfondene 600,000 Kr., der atter skulle fordeles efter Hartkorn, og Byerne 200,000 Kr., der skulle fordeles efter Folketal. Ganste vist ville Byerne herved saa noget mindre end, hvis hele Beløbet var blevet fordelt efter Folketallet; de ville saa omtrent 40,000 Kr. mindre, end hvis det hele var fordelt efter Folketallet. Men foruden at dette Beløb set i og for sig ikke er af nogen større Betydning, naar det skal fordeles paa saa mange, som Tilfældet er, maa det ogsaa bemærkes, at Købstæderne paa den anden Side ville saa en forholdsvis større Andel end Landet i de 400,000 Kr., som vi have foreslaet skulde tilskydes til at dække Alderdomsforsørgelsesudgifterne med, saaledes, at det ene omtrent vil opveje det andet; der vil ikke blive meget stor Forskel derpaa.

Jeg skal indstrænge mig til disse Bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henholder mig til den afgivne Betænkning, skal jeg indstille de stillede Ændringsforslag til det høje Tings Velvilje.

N. Hansen: Jeg kan for saa vidt være enig med den ærede Ordfører i hans Udtalelse om, at dette Lovforslag ingen reel Betydning har i og for sig; thi hvis en Landmand staar paa Fallittens Rand, kan han, som den ærede Ordfører sagde, ikke blive hjulpet, selv om dette Lovforslag bliver ført igennem. Men Forslaget har alligevel en stor Betydning for Landbruget under de økonomisk trykkede Forhold, vi nu befinde os i. Dog vil Forslaget jo inde til at have en meget ringe Betydning, hvis Flertallets Ændringsforslag vedtages. Den ærede Ordfører udtalte, at Købstadkommunerne ogsaa ere under trykkede Forhold, og det motiverede han saaledes, at naar Landbrugets Stilling er daarlig, har det ogsaa Indflydelse paa Købstæderne. Deri kan jeg for saa vidt ogsaa give ham Ret, og jeg skulde ikke have noget imod, at Lovforslaget blev ændret i den Retning, saaledes at Købstæderne ogsaa fik et Bidrag, men som